

OPEN LESSEN

KROKUSVAKANTIE 2022

- Media-economie en Mediastructuren
- Prof. Dr. Tom Evens
- 16 - 17u15

MARKTSTRUCTUREN

Prof. Tom Evens, 01/03/2022, Media-economie en Mediastructuren (Ba1)

AFBAKENING: MARKT

AFBAKENING: MEDIAMARKT

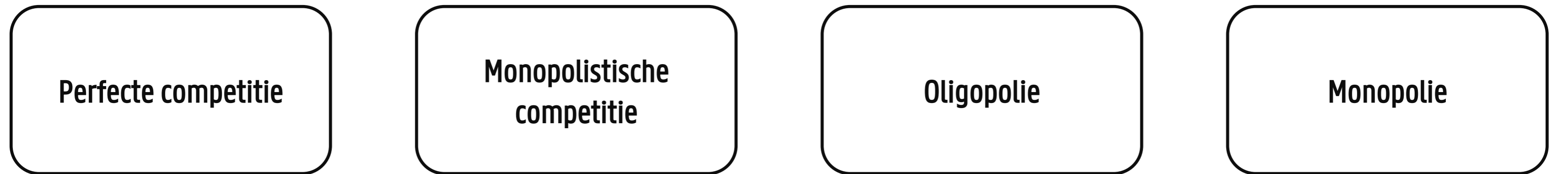

COMPETITIEVE MARKTSTRUCTUREN

- Binnen traditie van **Industriële Organisatie (IO)**
  - Structuur en karakteristiek van de markt
  - Continuüm van marktstructuren (types, mengvormen)

Meer competitie

Minder competitie

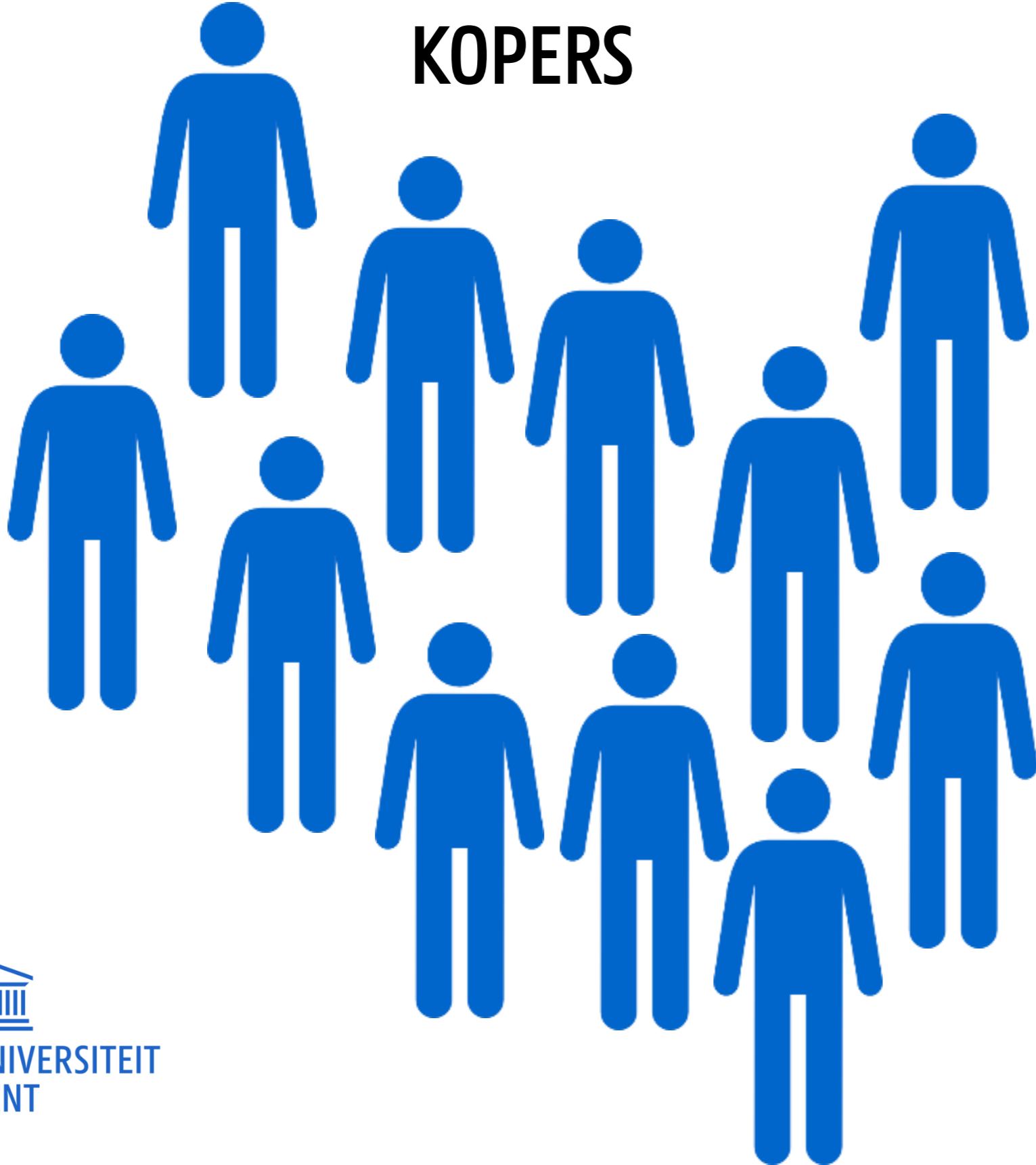

Minder marktmacht

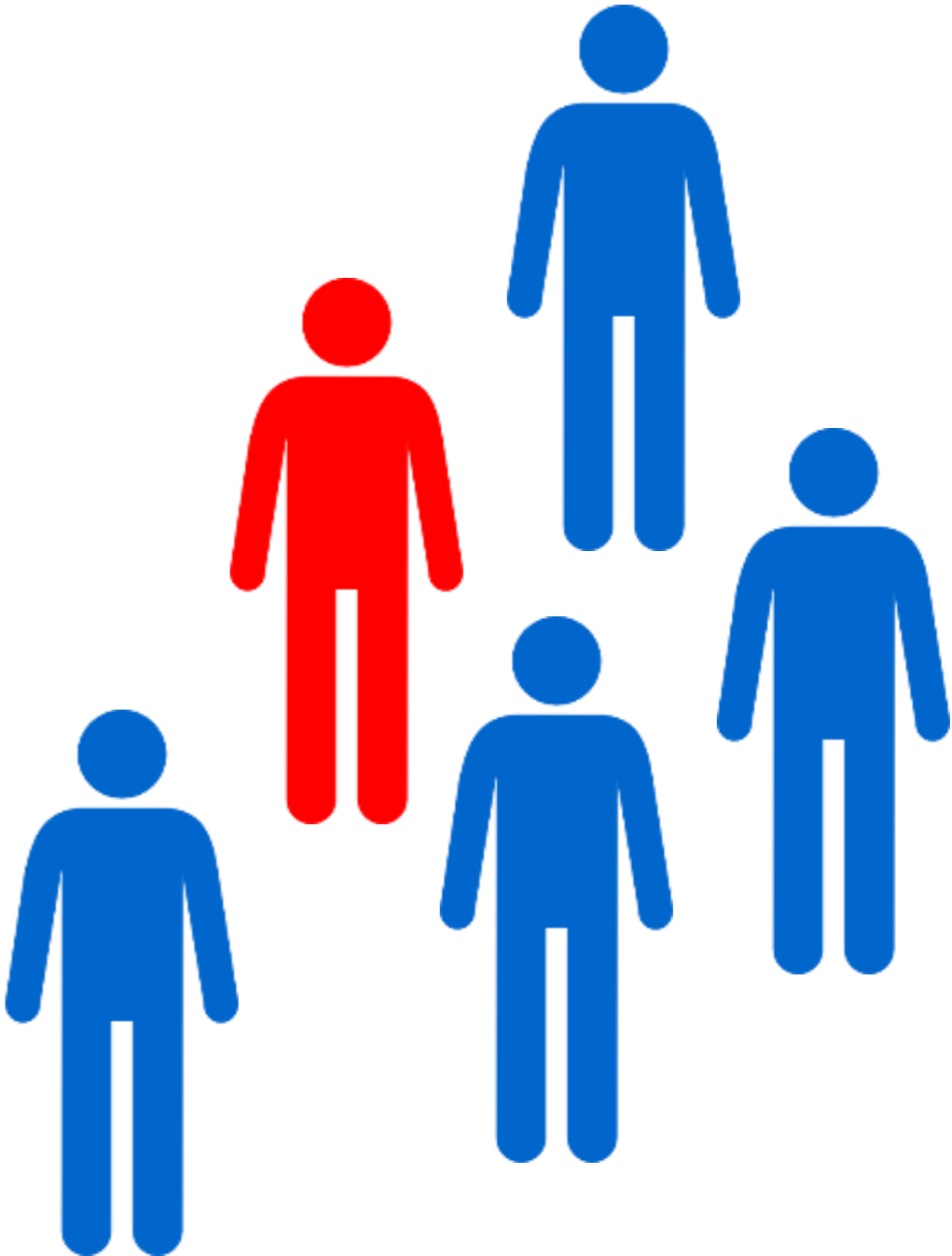
Meer marktmacht

KARAKTERISTIEK 1: AANTAL AANBIEDERS

KOPERS

VERKOPERS

KARAKTERISTIEK 2: TYPE PRODUCTEN

KARAKTERISTIEK 3: INTREDEDREMPELS

TYPE 1: PERFECTE COMPETITIE

- Karakteristieken
  - Veel aanbieders
  - Homogene producten
  - Geen intrededrempels
- Geen enkele aanbieder heeft marktmacht
- **Ideaaltype**, dus zeldzaam in media
  - Grondstoffen, landbouw

TYPE 2: MONOPOLIE

- Karakteristieken
  - Eén aanbieder
  - Geen alternatieven
  - Hoge intrededrempels
- Monopolist heeft veel marktmacht
- **Natuurlijke monopolies** (efficiëntieoogpunt)
  - Nut: post, spoor, gas, water, elektriciteit
  - Media: omroep, telefonie (telecom), televisie (kabel)
- Vaak in kapitaalintensieve sectoren

'NIEUWE MEDIA' MONOPOLIES

TYPE 3: MONOPOLISTISCHE COMPETITIE

- Karakteristieken
  - Veel aanbieders
  - Gedifferentieerd
  - Geen intrededrempels
- Elke aanbieder heeft **eigen niche/doelgroep**
- Elke aanbieder heeft beetje marktmacht

PROFILERING VLAAMSE RADIOMARKT

TYPE 4: OLIGOPOLIE

- Karakteristieken
  - Weinig aanbieders
  - Homogeen of gedifferentieerd
  - Matige intrededrempels
- Elke aanbieder heeft beetje marktmacht
- Grote **onderlinge afhankelijkheid**
  - Prijsafspraken en kartelvorming: verboden
- Meest voorkomend in (digitale) media en telecom
  - Aanwezigheid van netwerkeffecten (intrededrempel)

DUOPOLIE IN BELGISCHE TELECOM

Zwart op wit bewezen: Proximus en Telenet rekenen door duopolie gewoon veel te veel voor bellen en surfen

7 december 2016

We betalen met z'n allen te veel voor telecom. In België stijgen de prijzen met 4 procent in 2016, terwijl in onze buurlanden de prijzen voor bellen en surfen overal dalen. De reden ligt voor de hand: er is nauwelijks concurrentie door het duopolie Proximus-Telenet. Die dure telecom en de dure horeca zijn de reden voor zware inflatie in België. En dat heeft opnieuw gevolgen voor iedereen.

Eigenlijk is het een les in economie voor dummies, die niet zo moeilijk te begrijpen is: in een markt met maar twee spelers is het niet zo moeilijk om winst te maken. Want als beide bedrijven gewoon de prijzen lekker stevig hoog houden, hebben de consumenten geen keuze en moeten ze wel veel betalen. Een duopolie heet zoiets, een monopolie met twee.

De facto is dat wat gebeurt met telecom in België. Dat is de conclusie van een speciale werkgroep van minister van Consumentenzaken Kris Peeters (CD&V). Die werkgroep moest onderzoeken hoe het komt dat de inflatie in ons land veel hoger ligt

Wouter Verschelden
editor newsmoney

MEER FACTS / MONEY

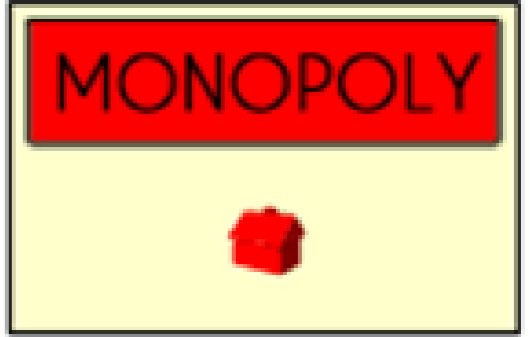
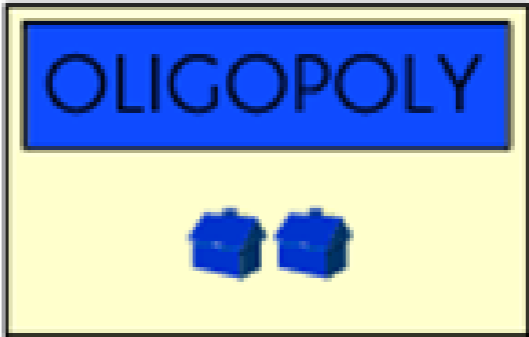
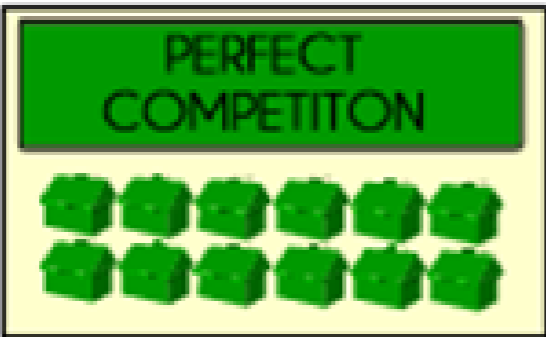
Bpost brengt binnenkort pakjes van koeriersbedrijf DHL aan huis

's Werelds populairste loodgieter presenteert Nintendo gepeperde factuur van 4 miljard

OVERZICHT MARKSTRUCTUREN

Aantal aanbieders

Productdifferentiatie

Intrededrempels

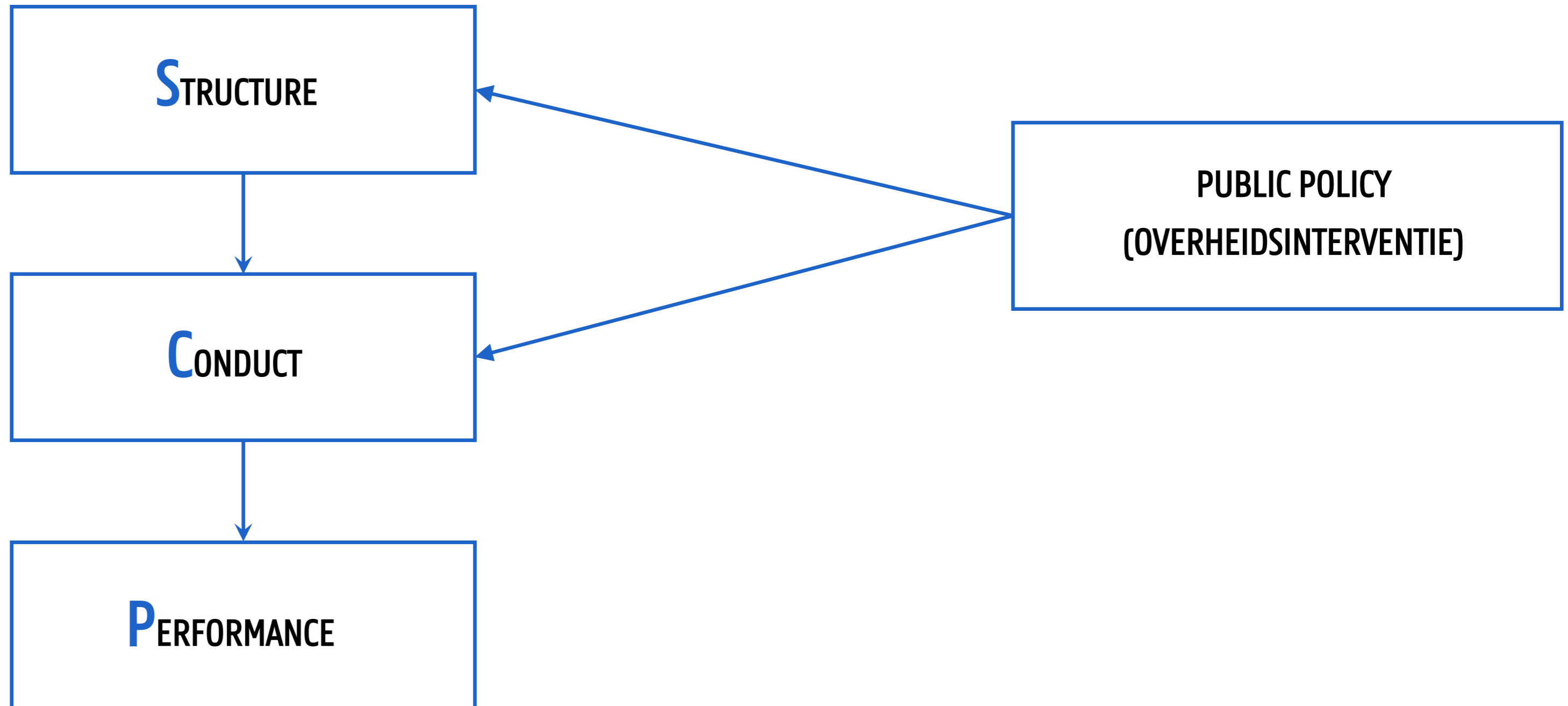

Marktmacht

STRUCTURE-CONDUCT-PERFORMANCE (SCP)

ECONOMIES OF SCALE (SCHAALVOORDELEN)

- Zolang marginale kost < gemiddelde kost (en GK↓), dan is het interessant schaal te vergroten = efficiëntie

Concentra neemt Dagblad De Limburger en Limburgs Dagblad over

*Volgens CEO Marc Vangeel sluit het uitgesproken regionaal karakter van Mediagroep Limburg naadloos aan bij Concentra en is er sprake van **schaalvoordelen**. "Door krachten te bundelen en te werken aan synergie kunnen de middelen die beschikbaar zijn voor goede journalistiek gemaximaliseerd worden. Mediahuis is in Europa een koploper inzake digitaal uitgeven. Ook van die innovatieve kracht zal Mediagroep Limburg gebruik kunnen maken", klinkt het in een persbericht. (HLN.be, 9 september 2014)*

BIJVOORBEELD: KRANTENUITGEVER

Kost krant 1 = €1000 (TK = €1000, GK = **€1000**)

Kost krant 2 = €2 (TK = €1002, GK = **€501**)

Kost krant 3 = €2 (TK = €1004, GK = **€335**)

Kost krant 4 = €2 (TK = €1006, GK = **€252**)

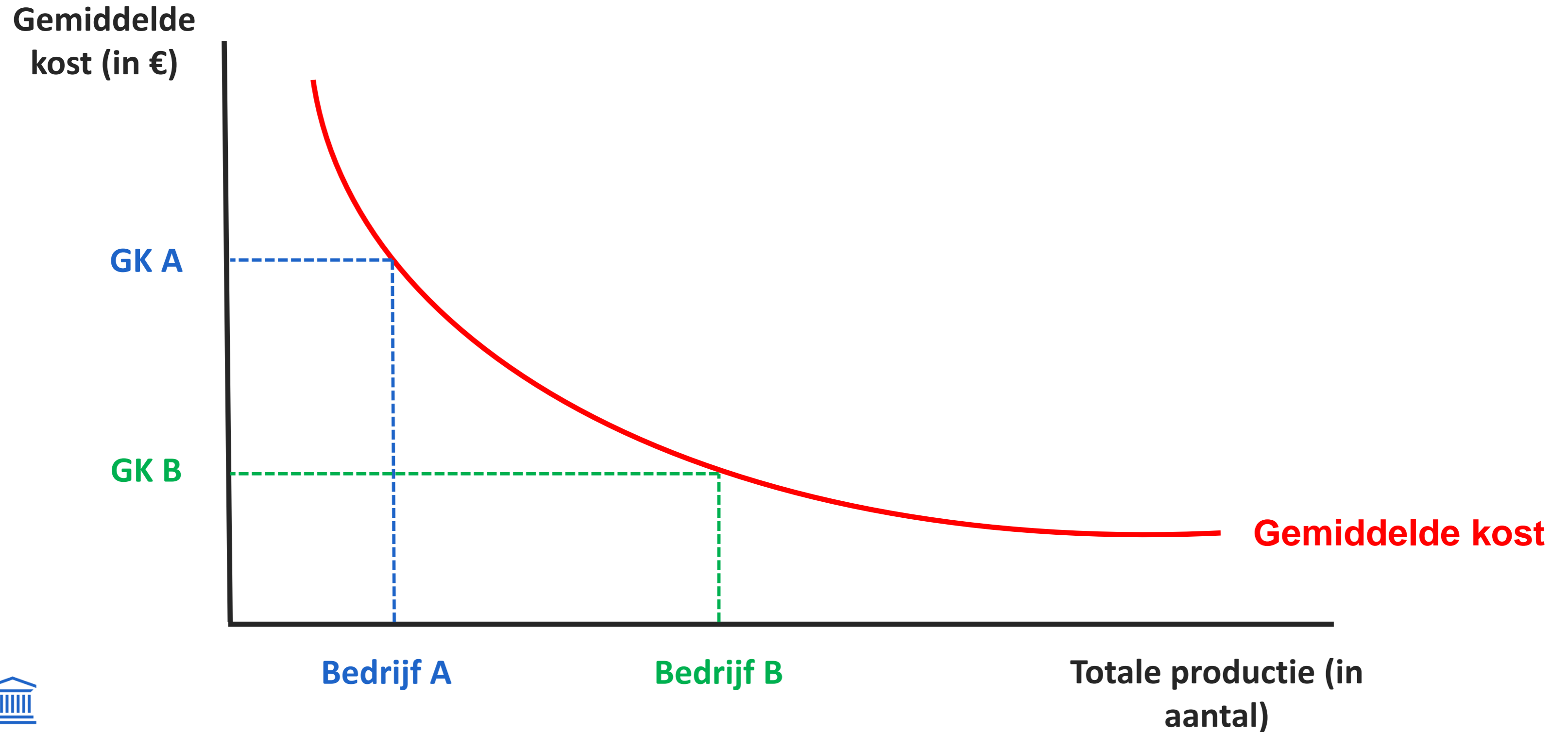
...

Kost krant 10.000 = €2 (TK = €20.998, GK = **€2,0998**)

...

Kost krant 50.000 = €2 (TK = 100.998, GK = **€2,0996**)

EFFICIËNTIE GROOT VS. KLEIN BEDRIJF

ECONOMIES OF SCOPE (SYNERGIE)

- Vloeit voort uit diversificatiestrategie (*multi-products*)
- Leidt tot **synergie**, besparingen en kostenefficiëntie

The screenshot shows the vrt NWS website interface. At the top right, there is a weather and location bar: "ma 8 jan", "5°C", and "41km file". Below this are navigation options: "nl", "ontdek", "zoek", and "net binnen". The main content area features four news cards:

- Left Card:** "BUITENLAND" category. Title: "Straten, huizen en standbeelden: overstromende rivieren doen alles onderlopen in Duitsland". Duration: 11:39.
- Second Card:** "WETENSCHAP" category. Title: "Wat u wilt (of moet) weten over griep". Duration: 14:02.
- Third Card:** "JUSTITIE" category. Title: "28 jaar cel voor moeder die drie kinderen vermoordde in Lennik". Duration: 15:14.
- Right Card:** "MUZIEK" category. Title: "Origineel, plagiaat of een cover? De oorsprong van 'Gratitude' van Ingeborg verklaard". Duration: 13:22.
- Far Right Card:** "BUITENLAND" category. Title: "Brand in Trump Tower: twee gewonden". Duration: 14:52.

The screenshot shows a dark blue banner for TV program promotions. It includes the following elements:

- TV Programma's:** A link to "ga naar VRT NU voor meer TV-programma's van Eén en Canvas".
- Het Journaal 1:** A "HERBEKIJK" button, a video thumbnail, and the text: "Herbekijk hier Het Journaal 1 van maandag 8 januari."
- Het weer:** A "HERBEKIJK" button, a video thumbnail showing a weather presenter, and the text: "Herbekijk hier het weerbericht van maandag 8 januari van 13.30 uur."
- Navigation Bar:** A row of links: "TV-PROGRAMMA'S", "Het Journaal", "Het Journaal vgt", "Karrewiet", "Terzake", "De Afspraak", "De Zevende Dag", and "Meer op vrt NU".

ECONOMIES OF SCOPE: NEWS CITY

VOLGENDE LES: CONVERGENTIE (H2)

